

Sygn. akt I CSK 386/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z wniosku F. S.
przy uczestnictwie F. P. i A. S.
o dział spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika F. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 4 lutego 2016 r., sygn. akt I Ca (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w S. dokonał działu spadku po J. P. i J. P. oraz zniesienia współwłasności gospodarstwa rolnego składającego się z szeregu działek ewidencyjnych objętych księgami wieczystymi (...) i (...) o łącznej powierzchni 13,32 ha i wartości 262 020 zł. Wartość udziału uczestnika F. P. wyniosła 47 992,05 zł. W ramach podziału spadkowego gospodarstwa rolnego na rzecz uczestnika F. P. została wydzielona działka nr [...]10/4 z zabudowaniami o pow. 85 arów (o wartości 53 330 zł) powstała z podziału działki nr [...]10/1. Ponadto Sąd pierwszej instancji zasądził od niego na rzecz innego uczestnika dopłatę w kwocie 5 337,95 zł.

W oddalonej przez Sąd Okręgowy w T. apelacji uczestnik F. P. zakwestionował sposób podziału działki nr [...]10/1 i domagał się przyznania mu powstałej z jej podziału działki nr [...]10/4 o powierzchni 2,46 ha i wartości 64 395 zł, z zasądzeniem od niego dopłat na rzecz wnioskodawcy w kwocie 10 535 zł, a na rzecz innego uczestnika w kwocie 5 104,23 zł.

Uczestnik F.P. określając w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 262 020 zł, odpowiadającą wartości całego dzielonego spadku i zniesienia współwłasności zakwestionował w całości orzeczenie Sądu drugiej instancji, domagając się jego uchylenia i przekazania temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania.

Zarzucił naruszenie art. 211 k.c. w zw. z art. 623 k.p.c., przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że względy sentymentalne, emocjonalne wobec przedmiotu działu (nieruchomości rodzinnej) nie są istotną okolicznością mogącą mieć wpływ na przyznanie mu działki o powierzchni przekraczającej jego udział. Z uzasadnienia skargi kasacyjnej wynika, że uczestnik kontestuje obszar wydzielonej mu schedy spadkowej z działki nr [...]10/1. Podkreślił, że w toku postępowania trwającego od grudnia 2008 r. konsekwentnie domagał się, aby w wyniku działu spadku i zniesienia współwłasności przyznać mu połowę działki nr [...]10/1 odpowiadającą działce nr [...]10/4 o powierzchni 2,46 ha.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawach działowych w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu sporu wyznacza nie wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek odwoławczy i z reguły nie może przekraczać wartości udziału przysługującego skarżącemu uczestnikowi chyba, że podważa on zasadę podziału, objęcie lub nie objęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenia nakładów. Wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, nie publ.).

Co do zasady więc, w tego rodzaju sprawach wskazana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla Sądu Najwyższego i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy w kontekście podniesionych w skardze zarzutów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Stosownie do art. 519¹ § 4 pkt. 4 k.p.c., w sprawach o dział spadku, zniesienie współwłasności skarga kasacyjna nie jest dopuszczalna, jeśli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 150 000 zł.

Niekwestionowana przez uczestnika wartość całej działki nr [...]10/1 wynosi 128 790 zł, zaś działki, której wydzielenia się domaga 64 395 zł.

Z powyższego przedstawienia wynika, że wskazana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia, zakres zaskarżenia i wnioski nie znajdują oparcia w zarzutach, które mają węższy zakres i w istocie ograniczają się do części przedmiotu podziału.

Skoro więc wartość interesu prawnego skarżącego uczestnika odpowiada kwocie 64 395 zł, tj. wartości działki, której domaga się przyznania w naturze, to jego skargę kasacyjną jako niedopuszczalną należało odrzucić na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.

